

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 37/07-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti F., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. J., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 K 15/03 a jeho rozhodnutím z 13. mája 2003 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 129/2005 a jeho rozhodnutím z 27. júna 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F., spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2005 prostredníctvom faxu a 30. augusta 2005 poštou doručená sťažnosť spoločnosti F., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. P. J., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 K 15/03 a jeho rozhodnutím

z 13. mája 2003, a taktiež postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 129/2005 a jeho rozhodnutím z 27. júna 2005.

Zo sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že uznesením krajského súdu z 13. mája 2003 č. k. 9 K 15/03-19 bol na majetok dlžníka spoločnosti S., spol. s r. o., S., vyhlásený konkurz.

V rámci tohto konkurzného konania uverejnil v denníku Pravda 1. decembra 2003 osobitný správca pre speňažovanie majetku z konkurznej podstaty oznámenie o predaji podniku spoločnosti S., spol. s r. o. (ďalej len „úpadca“), ako celku v III. kole.

Za účelom nadobudnutia podniku úpadcu v III. kole uzavrel sťažovateľ 4. decembra 2003 so spoločnosťou F., spol. s r. o., B. (ďalej len „F., s. r. o.“), úverovú zmluvu, na základe ktorej sa F., s. r. o., zaviazala poskytnúť sťažovateľovi finančné prostriedky v sume 8 910 000 Sk. V predmetnej úverovej zmluve bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté, že sťažovateľ po nadobudnutí podniku úpadcu zriadi v prospech F., s. r. o., záložné právo k podniku. Ak by záložné právo nevzniklo do 30. septembra 2004, sťažovateľ sa zaviazal vrátiť k 30. septembru 2004 poskytnuté finančné prostriedky spoločnosti F., s. r. o. Ak by záložné právo na podnik vzniklo najneskôr k 30. septembru 2004, sťažovateľ sa zaviazal vrátiť poskytnuté finančné prostriedky v dvoch splátkach splatných 31. januára 2005 a 30. júna 2005. V prípade omeškania vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov sa sťažovateľ zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu 20 000 Sk za každý deň omeškania.

V súlade so stanovenými podmienkami výberového konania pre III. kolo speňažovania majetku z konkurznej podstaty úpadcu sťažovateľ 10. decembra 2003 poukázal na účet správcu konkurznej podstaty (ďalej len „správca“) sumu 8 910 000 Sk, z čoho suma 8 010 360 Sk predstavovala správcom požadovanú zálohu a zvyšok -899 640 Sk - predstavoval doplatok ku kúpnej cene. Následne správca vyhodnotil návrh sťažovateľa za najvhodnejší, čo mu oznámil listom zo 16. decembra 2003.

Na základe návrhu sťažovateľa a oznámenia správcu vznikol podľa tvrdenia sťažovateľa záväzok správcu uzavrieť s ním zmluvu o predaji podniku. Sťažovateľ považoval tento zmluvný vzťah medzi ním a správcom podľa svojho obsahu za zmluvu o budúcej zmluve, k uzavretiu ktorej došlo v zmysle § 289 a nasl. Obchodného zákonníka.

Dňa 4. decembra 2003 podal úpadca návrh na nútené vyrovnanie. Na základe tejto právnej skutočnosti správca zmluvu o predaji podniku so sťažovateľom ale neuzavrel. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ 28. septembra 2004 odstúpil od svojho návrhu a vyzval správcu na okamžité vrátenie poskytnutého preddavku. V tejto súvislosti poukázal na to, že napriek tomu, že správca písomne akceptoval jeho odstúpenie, poskytnuté finančné prostriedky mu vrátil oneskorene, t. j. nie v prvý deň nasledujúci po výzve, ale až 13. deň po výzve a bez príslušenstva, t. j. bez úrokov.

Podľa názoru sťažovateľa sú tieto úroky pohľadávkou proti podstate, ktoré možno uspokojiť už v priebehu konkurzu, čo podľa jeho názoru nevyklučuje ani ustanovenie § 33 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“), pretože tieto úroky nie sú úrokmi z omeškania a ani z pohľadávky, ktorá vznikla pred vyhlásením konkurzu. Sťažovateľ vyčíslil výšku tejto pohľadávky za obdobie od 16. decembra 2003 do 13. októbra 2004 na 881 543,82 Sk (vychádzajúc z výšky úrokových sadzieb, za ktoré v tom čase banky poskytovali úvery).

Sťažovateľ argumentoval tým, že podľa § 340 Obchodného zákonníka je dlžník povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve a ak čas plnenia nie je takto určený, bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Opierajúc sa o uvedené ustanovenie sťažovateľ listom z 14. septembra 2004 požiadal správcu o vrátenie sumy 8 910 000 Sk. Správca na žiadosť sťažovateľa *„odpovedal listom z 23. septembra 2004 tak, že požiadal spoločnosť F. spol. s r. o., aby tento úkon zopakovala vo forme, v akej urobil návrh, t. j. s notársky overeným podpisom“*. Sťažovateľ požiadavke správcu vyhovel a 28. septembra 2004 mu zaslal výzvu na vrátenie sumy 8 910 000 s notársky overeným podpisom.

Tým, že správca požiadavke sťažovateľa na okamžité vrátenie požadovanej sumy nevyhovel a vrátil mu ju až 13. októbra 2004, spôsobil sťažovateľovi škodu vo výške, ktorú vyčíslil na 260 000 Sk, pretože musel v dôsledku oneskoreného vrátenia finančných prostriedkov zo strany správcu zaplatiť spoločnosti F., s. r. o., zmluvnú pokutu za 13 dní omeškania, t. j. vo výške 260 000 Sk. Podľa názoru sťažovateľa z uvedeného dôvodu mu vznikla voči správcovi pohľadávka na náhradu škody v sume 260 000 Sk ako pohľadávka proti podstate, ktorú mu správca napriek viacerým výzvam neuhradil.

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 10. septembra 2004 sa v právnej veci úpadcu uskutočnilo pojednávanie, na ktorom prítomní veritelia odsúhlasili návrh úpadcu na nútené vyrovnanie.

Sťažovateľ namieta, že napriek tomu, že je majiteľom pohľadávky na úroky a na náhradu škody, a teda je konkurzným veriteľom proti podstate, súd ho na pojednávanie o nútenom vyrovnaní nielenže nepredvolal, ale ho nezaradil ani medzi veriteľov s pohľadávkami proti podstate, ktorých je úpadca povinný uspokojiť.

Krajský súd uznesením sp. zn. 8 K 15/03 z 20. decembra 2005 nútené vyrovnanie potvrdil, a to napriek tomu, že nútené vyrovnanie navrhnuté úpadcom nepočítalo s uspokojením pohľadávky sťažovateľa ako jedného z veriteľov proti podstate, a teda nebol podľa tvrdenia sťažovateľa splnený jeden z predpokladov potvrdenia núteného vyrovnania. V tomto postupe krajského súdu vidí sťažovateľ odňatie možnosti konať pred súdom a chrániť svoje práva a oprávnené záujmy, ktoré boli rozhodnutím tohto súdu porušené. Dôsledkom uvedeného postupu súdu je podľa sťažovateľa zmatečnosť uznesenia o potvrdení núteného vyrovnania.

Z uvedeného dôvodu sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 9 K 15/03 z 20. decembra 2005 odvolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Obo 129/2005 z 27. júna 2005 odvolanie sťažovateľa odmietol z dôvodu, že bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Na základe uvedených skutočností sa sťažovateľ domnieva, že postupom najvyššieho súdu a krajského súdu a ich namietanými rozhodnutiami mu bola ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, čím bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu a zároveň jeho vlastnícke právo.

Sťažovateľ v tejto súvislosti žiada, aby ústavný súd vyslovil, že

- postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 K 15/03 a jeho rozhodnutím z 13. mája 2003, ako aj postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obo 129/2005 a jeho rozhodnutím z 27. júna 2005 došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 2 ústavy,
- zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 9 K 15/03 z 13. mája 2003 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a tiež zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 129/2005 z 27. júna 2005 a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 1 000 000 Sk, ktoré je krajský súd spoločne a nerozdielne s najvyšším súdom povinný uhradiť mu do dvoch mesiacov od doručenia meritórneho rozhodnutia, ako aj trovy právneho zastúpenia v sume 5 280 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal opodstatnenosť predloženej sťažnosti v naznačenom smere, t. j. posudzoval, či existuje príčinná súvislosť medzi postupom krajského súdu a najvyššieho súdu v označených konaniach, ktorý vyústil v konečnom dôsledku do tvrdeného odmietnutia postavenia sťažovateľa ako konkurzného veriteľa a znemožnenia uspokojenia jeho pohľadávky proti podstate v rámci núteného vyrovnania v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu a základnými právami, porušenie ktorých sťažovateľ v sťažnosti namietal.

V rámci predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľa ústavný súd vychádzal zo skutočnosti, že konkurzné konanie je osobitným druhom občianskeho súdneho konania. Jeho účelom je usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorý je v úpadku, a cieľom pomerné uspokojenie veriteľov z majetku úpadcu. Tak v súdnom konaní vo všeobecnosti, ako aj v konkurznom konaní musí súd postupovať tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov. Táto ochrana musí byť zabezpečená pre všetkých účastníkov konania bez ohľadu na druh súdneho konania a na to, na ktorej strane procesnoprávneho vzťahu stoja. Účastník má právo prednášať návrhy, vyjadrovať sa k návrhom a k postupu súdu, navrhovať dôkazy a k vykonaným dôkazom sa vyjadrovať. Takýmto spôsobom uplatňuje svoj vplyv na výsledok konania. Keď konanie prebieha vo viacerých štádiách, účastník prispôbuje svoj procesný postup jednotlivým štádiám.

Predmetný konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený podľa právnej úpravy účinnej v čase jeho vyhlásenia (k 13. máju 2003), t. j. podľa zákona o konkurze a vyrovnaní. Z uvedeného dôvodu sa v danom prípade na celé konkurzné konanie od podania návrhu na jeho vyhlásenie až do jeho skončenia uplatňoval zákon o konkurze a vyrovnaní.

Podľa § 27 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní predaj majetku z podstaty úpadcu mimo dražby uskutoční správca so súhlasom súdu a za podmienok určených schôdzou konkurzných veriteľov. Podľa ods. 8 citovaného ustanovenia správca speňažuje podstatu na základe schôdzou konkurzných veriteľov schváleného plánu speňaženia, ktorý obsahuje spôsob speňaženia a podmienky predaja mimo dražby. Podmienky predaja mimo dražby obsahujú najmä spôsob zverejnenia ponukového konania, označenie predmetu predaja mimo dražby a určenie lehoty, do ktorej sa ponuky zasielajú, kritériá, podľa ktorých sa ocenenie vykonáva, určenie zodpovednej osoby za vyhodnotenie ponúk a určenie času, kedy sa vyhodnotenie vykoná.

Opatrenie, ktorým súd udeľuje súhlas s predajom mimo dražby, neudeľuje správcovi oprávnenie k takémuto predaju, ale určuje, akým spôsobom bude speňažovanie so zreteľom na podaný návrh správcu ako jedna z etáp konkurzného konania, prebiehať. Ide o rozhodnutie súdu o postupe konkurzného konania, teda o opatrenie upravujúce vedenie konania, pričom jeho výrok je výrokom vyplývajúcim z dohliadacej činnosti súdu. V rámci tejto činnosti súd svoj súhlas s predajom mimo dražby môže kedykoľvek zmeniť, zrušiť alebo i stanoviť iné podmienky predaja, ak zistí v priebehu speňažovania nové skutočnosti, ktoré odôvodňujú zmenu jeho pôvodného rozhodnutia (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 309/01 z 29. januára 2002).

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa a k nej pripojených listín vyplynulo, že v priebehu speňažovania majetku úpadcu došlo k takejto novej právnej skutočnosti, a to k návrhu úpadcu na nútené vyrovnanie zo 4. decembra 2003.

V danom prípade napriek tomu, že správca konkurznej podstaty sťažovateľovi ako účastníkovi verejného ponukového konania na predaj majetku z konkurznej podstaty úpadcu

listom zo 16. decembra 2003 oznámil, že jeho ponuka bola vyhodnotená ako víťazná, k súhlasu súdu s predajom ani k uzavretiu samotnej kúpnej zmluvy nedošlo, a to z toho dôvodu, že úpadca podal návrh na nútené vyrovnanie podľa § 34 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní. Správca následne vrátil sťažovateľovi na základe jeho výzvy uhradenú zálohu v sume 8 910 000 Sk bez zbytočného odkladu 13. októbra 2004, a to bez toho, aby bol viazaný povinnosťou uhradiť mu z uvedenej sumy úroky a náhradu škody, pretože takýto záväzok zaťažujúci podstatu mu nevyplýval zo žiadneho ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní.

Pojednávanie o nútenom vyrovnaní v právnej veci úpadcu sa uskutočnilo 10. septembra 2004. Podľa § 38 ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní predpokladom potvrdenia núteného vyrovnania súdom je súhlas väčšiny konkurzných veriteľov prítomných alebo zastúpených na pojednávaní, ktorí včas prihlásili svoje pohľadávky a ktorých hlasy predstavujú viac ako tri štvrtiny všetkých prihlásených pohľadávok. Podľa § 38 ods. 2 písm. a) citovaného zákona právo hlasovať nemajú konkurzní veritelia, ktorých práva nebudú núteným vyrovnaním dotknuté (najmä oddelení veritelia a veritelia podstaty).

V okolnostiach prípadu krajský súd nútené vyrovnanie medzi úpadcom a jeho veriteľmi odsúhlasené na pojednávaní o nútenom vyrovnaní 10. septembra 2004 uznesením sp. zn. 9 K 15/03 z 20. decembra 2004 potvrdil. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. januára 2005.

Sťažovateľ namietal, že ako majiteľ pohľadávky proti podstate podľa § 31 ods. 3 písm. a) zákona o konkurze a vyrovnaní (pohľadávky na úroky a pohľadávky na náhradu škody) je konkurzným veriteľom, ktorého mal súd predvolať na pojednávanie o nútenom vyrovnaní, no nestalo sa tak. Zdôraznil, že súd ho na pojednávanie ani nepredvolal, ba ani nezaradil medzi veriteľov s pohľadávkami proti podstate, ktorých je úpadca povinný uspokojiť.

Sťažovateľ tvrdí, že *„napriek tomu, že nútené vyrovnanie navrhnuté dlžníkom nepočíta s uspokojením pohľadávky spoločnosti F. spol. s r. o. ako jedného z veriteľov proti*

podstate, a teda napriek tomu, že nie je splnený jeden z predpokladov potvrdenia núteného vyrovnania, súd nútené vyrovnanie uznesením sp. zn. 9 K 15/03 z 20. decembra 2004 potvrdil. Týmto postupom odňal súd spoločnosti F. spol. s r. o. možnosť konať pred súdom a chrániť svoje práva a oprávnené záujmy, ktoré boli rozhodnutím súdu porušené. Dôsledkom uvedeného postupu súdu je zmätočnosť uznesenia o potvrdení núteného vyrovnania“.

V rámci predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľa sa ústavný súd v prvom rade zameril na postup a rozhodnutie krajského súdu vo veci sťažovateľa. Pri jeho posúdení vychádzal z toho, že účelom konkurzného konania je usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorý je v úpadku. Naplnenie tohto cieľa vyžaduje spravidla riešenie väčšieho množstva skutkových a právnych otázok spojených so zistením a zabezpečením majetku patriaceho do konkurznej podstaty, jeho speňažením a následným uspokojením pohľadávok konkurzných veriteľov, riešením incidenčných sporov a pod. V danom prípade je však predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu iba tá časť označeného konkurzného konania, ktorá priamo súvisela s rozhodovaním o nútenom vyrovnaní medzi úpadcom a jeho veriteľmi.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu ako konkurzného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 K 15/03, ktorý vyústil do namietaného potvrdenia núteného vyrovnania uznesením z 20. decembra 2004 (ako vyplýva z obsahu sťažnosti sťažovateľa), bol po použití príslušného riadneho opravného prostriedku (odvolania) zo strany sťažovateľa proti predmetnému uzneseniu oprávnený preskúmať najvyšší súd. Z toho vyplýva, že vo vzťahu k postupu krajského súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 9 K 15/03 (týkajúceho sa núteného vyrovnania) sa uplatňuje princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Sťažovateľ v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu v súvislosti s porušením označených základných práv krajským súdom namietal aj jeho rozhodnutie sp. zn. 9 K 15/03 z 13. mája 2003. Žiadal ho zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd pripomína, že ochrana základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je poskytovaná proti konkrétne vymedzeným porušovateľom označených práv a slobôd, ktorí majú právomoc (kompetenciu) konať a rozhodovať o otázkach spojených so základnými právami a slobodami v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. Je na sťažovateľovi, aby uviedol konkrétny orgán verejnej moci, ktorý je v jeho veci oprávnený a povinný chrániť základné práva a slobody v rozsahu vymedzenom konkrétnymi všeobecnými záväznými právnymi predpismi, predovšetkým zákonmi, a jeho úkony, ktoré namieta (§ 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ v petite sťažnosti žiada ústavný súd, aby vyslovil porušenie ním namietaných základných práv rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 9 K 15/03 z 13. mája 2003.

Keďže v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone - čo nie je tento prípad) aj pokiaľ ide o označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili základné práva alebo slobody, ústavný súd v uvedenom rozsahu vec ďalej skúmal a rozhodol v nej.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd zistil, že časť sťažnosti sťažovateľa týkajúca sa rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 9 K 115/03 z 13. mája 2003 bola podaná po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53

ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

V okolnostiach prípadu je zjavné, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu, nadobudlo právoplatnosť skôr ako dva mesiace pred 26. augustom 2005, keď sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd. Preto je sťažnosť v časti, v ktorej je namietané porušenie sťažovateľových základných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 9 K 115/03 z 13. mája 2003, podaná oneskorene.

Ústavný súd navyše dodáva, že v danom prípade sa nedá vyvodit' žiadna spojitosť medzi uznesením krajského súdu o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu a porušením sťažovateľom označených základných práv, pretože túto spojitosť tvrdí sťažovateľ iba z dôvodu, že ako konkurzný veriteľ proti podstate bol vylúčený z uspokojenia svojich pohľadávok v rámci núteného, súdom potvrdeného vyrovnaní na návrh úpadcu. Uvedené tvrdenie takúto súvislosť nevytvára a ani sťažovateľ ničím nepreukázal, že práve uvedeným rozhodnutím bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 2 ústavy. V tejto časti teda nie je v súlade skutková a právna stránka sťažnosti, čo znamená jej zjavnú neopodstatnenosť (I. ÚS 12/01, I. ÚS 71/02).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj porušenie označených základných práv postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 129/2005 z 27. júna 2005 tvrdiac, že ako veriteľ pohľadávky proti podstate bol osobou oprávnenou na podanie odvolania proti uzneseniu krajského súdu o potvrdení núteného vyrovnaní.

V súvislosti s tým sťažovateľ poukázal na nesprávny výklad definície účastníka konkurzného konaní podľa § 7 zákona o konkurze a vyrovnaní odvolacím súdom, ktorý nepovažujúc sťažovateľa za účastníka, ktorý na vyrovnanie výslovne neprivolil, odmietol jeho odvolanie podľa § 39 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní ako podané niekým, kto na podanie odvolania nie je oprávnený. Najvyšší súd takto označeným rozhodnutím podľa tvrdení sťažovateľa porušil jeho základné práva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon (čl. 46 ods. 4 ústavy).

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v... čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Z citovaných ustanovení ústavy okrem iného vyplýva, že ochrany svojich práv na nezávislom a nestrannom súde sa môže fyzická osoba alebo právnická osoba domáhať iba zákonom ustanoveným postupom (čl. 46 ods. 1 ústavy) a v medziach zákonov, ktoré vykonávajú ustanovenia ústavy týkajúce sa základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne, ale že v záujme zaistenia najmä právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam, akými sú napr. spôsobilosť byť účastníkom konania, povinnosť právneho zastúpenia v niektorých prípadoch, zákonom ustanovené náležitosti návrhu na začatie konania, zákonné lehoty a pod. (II. ÚS 109/02, I. ÚS 22/03, III. ÚS 209/05, II. ÚS 257/05).

Ústavný súd tiež vyslovil, že právomoc všeobecného súdu konať o veci, ktorej sa návrh týka, obsahuje v sebe právomoc skúmať, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 236/03, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05).

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 129/2005 z 27. júna 2005 vyplýva, že výrok o odmietnutí odvolania sťažovateľa proti

uzneseníu krajského soudu sp. zn. 9 K 15/03 z 20. decembra 2004 založil na týchto skutočnostiach:

„Krajský súd v Bratislave uznesením z 20. decembra 2004, č. k. 9 K 15/03-252 potvrdil nútené vyrovnanie medzi úpadcom: S., spol. s r. o., S. a jeho veriteľmi, odsúhlasené na pojednávaní o nútenom vyrovnaní dňa 10. septembra 2004.

Z odôvodnenia uznesenia súdu prvého stupňa vyplýva, že úpadca v súlade s ust. § 34 ods. 1 ZKV dňa 4. decembra 2003 podal návrh na nútené vyrovnanie, ktorý doplnil dňa 7. januára 2004.

Dňa 10. septembra 2004 sa uskutočnilo pojednávanie o nútenom vyrovnaní. Za navrhnuté nútené vyrovnanie na pojednávaní hlasovalo 16 veriteľov, ktorých pohľadávky predstavovali 90,58 %, teda viac ako $\frac{3}{4}$ všetkých prihlásených pohľadávok. Jeden veriteľ hlasoval proti návrhu na nútené vyrovnanie. Tým bol splnený predpoklad podľa ust. § 37 ZKV na potvrdenie núteného vyrovnania.

Proti tomuto uzneseníu podala spoločnosť F. s. r. o. B. odvolanie. V odvolaní odvolateľ uviedol, že má pohľadávku proti podstate, vzniknutú po vyhlásení konkurzu, a to úrok z omeškania a náhradu škody z titulu odstúpenia správcu konkurznej podstaty od zmluvy o budúcej zmluve.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania, skúmal či odvolanie podala osoba k takémuto právnomu úkonu oprávnená podľa § 201 O. s. p. a príslušných ustanovení zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. v znení zmien a doplnkov (ďalej len ZKV) a dospel k názoru, že odvolanie bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený. Podľa ust. § 39 ods. 3 ZKV - proti uzneseníu o potvrdení núteného vyrovnania môžu podať odvolanie účastníci, ktorí na vyrovnanie výslovne neprivolili, spoludlžníci a ručiteľia úpadcu. Teda vyššie citované ust. § 39 ods. 3 ZKV určuje okruh subjektov, ktorí môžu podať odvolanie proti uzneseníu o potvrdení núteného vyrovnania. Do tohto takto vymedzeného okruhu osôb, oprávnených podať odvolanie, nespádajú veritelia pohľadávok proti podstate.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že odvolateľ nie je veriteľom, ktorý na vyrovnanie výslovne neprivolil, taktiež nie je spoludlžníkom a ani ručiteľom úpadcu.

Preto odvolací súd odvolanie odvolateľa podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. odmietol, keďže odvolanie bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.“

Podľa názoru ústavného súdu v prípade sťažovateľa nedošlo k odmietnutiu spravodlivosti majúcej za následok porušenie jeho označených základných práv, ale o prípad, keď jeho základné právo na súdnu ochranu bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych predstáv sťažovateľa. Najvyšší súd v súlade s hmotnoprávnymi i procesnoprávnymi zákonnými požiadavkami prerokoval odvolanie sťažovateľa a následne po jeho preskúmaní ho odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

Ak totiž z ustanovenia § 38 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní vyplýva, že právo hlasovať o nútenom vyrovnaní nemajú najmä oddelení veritelia a veritelia podstaty, takíto účastníci tak nemôžu výslovne neprivoliť vyrovnaniu, a teda zákon o konkurze a vyrovnaní im nepriznáva aktívnu legitimáciu na podanie odvolania proti uzneseniu o potvrdení núteného vyrovnania (§ 39 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní). Preto bolo už bezpredmetné zaoberať sa vôbec dôvodnosťou tvrdenia sťažovateľa o jeho postavení ako veriteľa proti podstate z dôvodu pohľadávok na úroky a na náhradu škody [tak správca, ako aj krajský súd existenciu pohľadávok (právnny dôvod ich vzniku) neuznal].

Vzhľadom na uvedené ústavný súd vychádzajúc z námietok sťažovateľa uvedených v tejto časti sťažnosti konštatoval, že ich obsah nesignalizuje takú spojitosť s obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej reálnosť by bolo možné posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Dôvody, o ktoré oprel najvyšší súd namietané rozhodnutie, možno podľa názoru ústavného súdu považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné, rešpektujúce požiadavku takej interpretácie a aplikácie zákona, ktorá je v súlade s procesným postavením účastníka legitimovaného podať odvolanie proti uzneseniu o potvrdení núteného vyrovnania, a možno ich vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu zahrnúť pod zákonné znaky právnych noriem aplikovaných na daný prípad.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že závery najvyššieho súdu v predmetnej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto sú z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľa postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 129/05 z 27. júna 2005 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal, aby ústavný súd vyslovil, že postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 129/05 z 27. júna 2005 bolo porušené aj jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež „*vlastnícke právo, zaručené ustanovením článku 20 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky*“. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa konštatoval, že sťažovateľ túto časť svojej sťažnosti nijakým spôsobom neodôvodnil. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľ musí svoj návrh odôvodniť a k svojmu návrhu predložiť (navrhnúť) dôkazy. Keďže sťažovateľ svoju sťažnosť v časti požadujúcej vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 2 ústavy postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 129/05 z 27. júna 2005 neodôvodnil a nepredložil k nej žiadne dôkazy, ústavný súd v tej časti sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2007

